

70. évfordulós megemlékezés Pekingben - stratégiai, geopolitikai üzenetek a mának (Peking, 2015. szeptember 3.)

Kusai Sándor

nemzetközi kapcsolatok szakértője, közgazdász,
volt pekingi magyar nagykövet

PPKE PEACH, Budapest, 2015. november 28.

A II. Világháború utáni kelet-ázsiai realitások 70 éve

1942

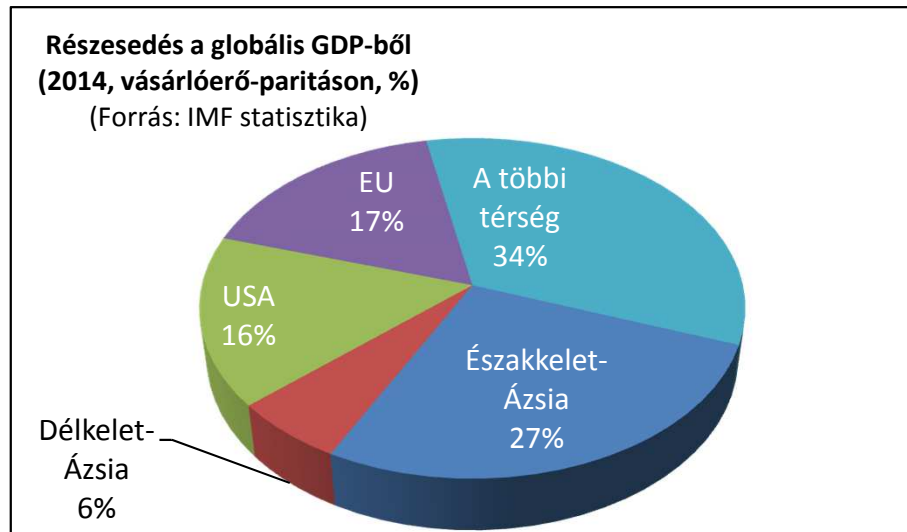

2015

- **A gyarmatbirodalmak megszűnése – 30 év**
 - az 1930-as évektől legagresszívabb japán
 - brit, francia, holland, amerikai és portugál
- **A nemzetállamok megszilárdulása – 50 év**
 - polgárháborúk, belső konfliktusok, instabilitások
 - helyi és regionális háborúk
 - tovább élő politikai kérdések, területi viták
- **Gazdasági csodák hullámai – 60 év**
 - japán csoda
 - kis tigrisek csodái
 - kínai csoda
 - vietnami csoda
- **Regionalizmus, interregionalizmus – 50 év**
 - gazdasági: ADB, CMIM, SWAP-ok, FTA-k, AIIB
 - politikai: ASEAN, ASEAN+3, ARF, Kína-Japán-Korea
 - régióközi: APEC, ASEM, EAS

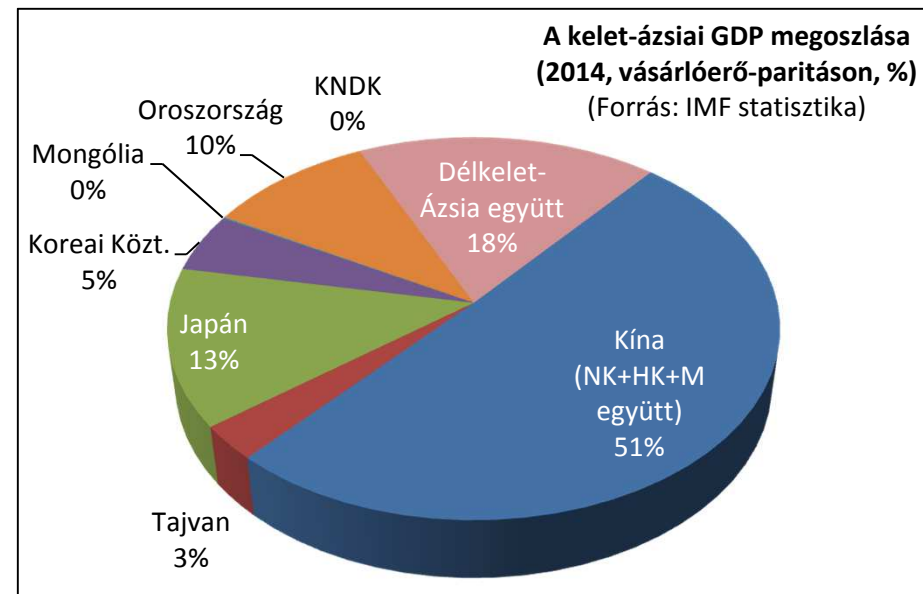
Kelet-Ázsia felértékelődése a világgazdaságban

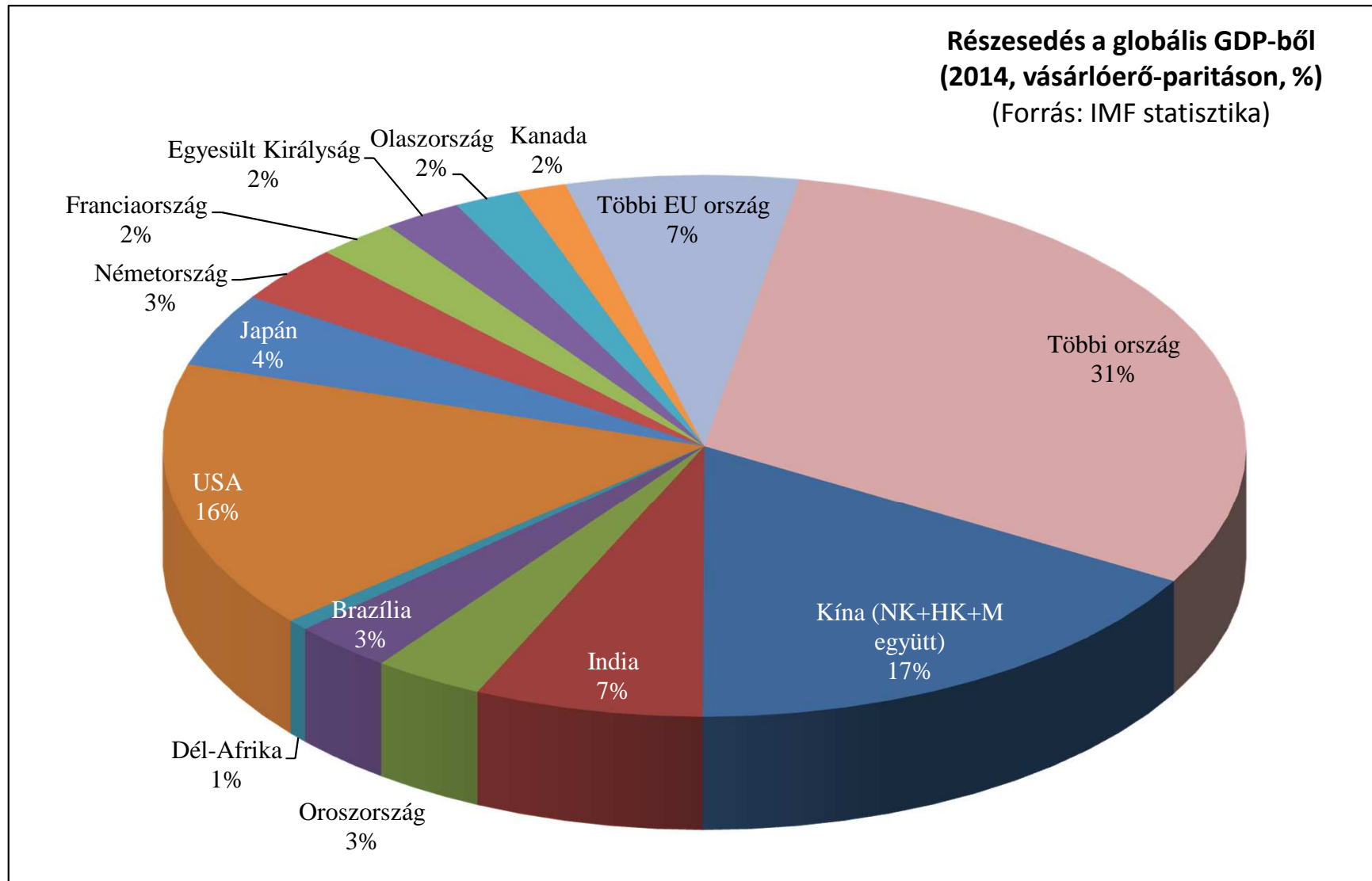
- **A világgazdaság egyharmada – Kelet-Ázsia** (Északkelet- és Délkelet-Ázsia együtt)
 - Az észak-atlanti térség (EU+USA együtt) – egyharmad
 - A világ többi része – egyharmad
- **A világgazdaság legfontosabb régiója: Kelet-Ázsia – ez több, mint divatos politikai lózung**

• Kelet-Ázsia gazdasági és geopolitikai súlypontja – Kína

- A térség lakosságának 61%-a
- A térség GDP-jének 51%-a
- A térség valutatartalékának 58%-a
- A térség külkereskedelmének 44%-a
- A legnagyobb fegyveres erő
- A legnagyobb nemzetközi politikai-diplomáciai befolyás

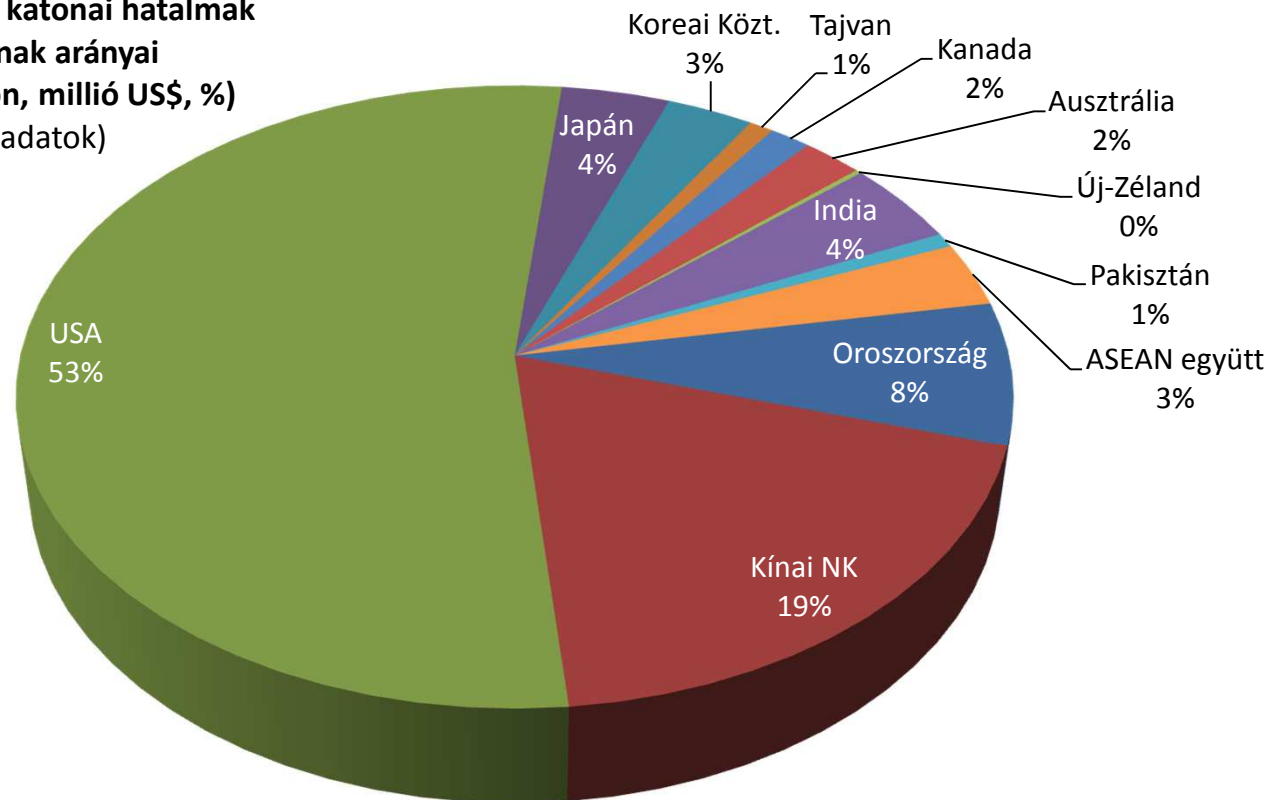

A felemelkedő Kína globális geopolitikai pozíciójának gazdasági háttere

A felemelkedő Kína regionális geopolitikai pozíciójának védelemgazdasági háttere

**Kelet-Ázsiában érdekelt katonai hatalmak
védelmi kiadásainak arányai
(2014, folyó árfolyamon, millió US\$, %)**
(Forrás: SIPRI adatok)

Kelet-Ázsiában érdekelt katonai hatalmak védelmi kiadásai (2014, folyó árfolyamon, millió US\$)

Oroszország	Kínai NK	USA	Japán	Koreai Közt.	Tajvan	Kanada	Ausztrália	Új-Zéland	India	Pakisztán	ASEAN együtt	Érintett országok együtt
84 462	216 371	609 914	45 776	36 677	10 244	17 452	25 411	2 409	49 968	8 537	38 232	1 145 453

A 70. évfordulós megemlékezés politikai jelentősége, szimbolikus külsőségei

- **Csak a győzelem után 70 évvel nyilvánították fontos ünneppé a KNK-ban**
 - A japán-ellenes ***nemzeti felszabadító háború*** és az ***antifasiszta világháború összekapcsolása***
 - ✓ A háború vége, a győzelem pontos dátuma (09.03.) meghatározásának kérdése
 - **Az össznemzeti kínai küzdelem és győzelem – a *mai politikai értékelés kihívásai***
 - ✓ A küzdelem nagysága – megemlékezés a 14 millió kínai áldozatról és az ország káirairól
 - ✓ A Kínai Köztársaság az akkori de facto és nemzetközileg is elismert győztes rezsim
 - ✓ A KMT és a KKP háborús együttműködésének és a polgárháború értékelésének kérdései
 - ✓ A nemzeti egység értelmezésének kérdései
 - ✓ A máig élő nyitott történelmi-politikai kérdések
 - ✓ A világháborús kínai szerep nemzetközi alulértékelése

- **Rendkívüli, megtervezett, szimbolikus tartalom és külsőségek**

- A KNK történetének **legnagyobb díszszemléje – Kína modern nagyhatalmi ereje**
 - ✓ 12 ezer tiszt és katoná; 500 szárazföldi haditechnikai eszköz; 200 katonai repülő – a legmodernebb kínai haditechnika
- Az első **külföldi részvétellel megrendezett díszszemle – Kína nagyhatalmi szerepének nemzetközi elismertsége**
 - ✓ 30 külföldi állam- és kormányfő; 19 ország egyéb rangos vezetője /köztük a magyar külügyminiszter is/; 17 ország katonai egységeinek részvétele
- Az esemény **szimbolikus külsőségei**
 - ✓ 56 löveg 70 díszlövése; 70 ezer galamb és színes léggömb felbocsátása; stb.
- Az **ünnepi beszéd (Xi Jinping) – átgondolt politikai tartalom, üzenetek**
 - ✓ Az ország megvédésének képessége – a történelem megismétlődésének kizárása
 - ✓ Az erőn alapuló békeszándék hangsúlyozása – a kínai hegemonizmus és agresszivitás kizárása
 - ✓ Katonai létszámcsökkentés bejelentése (300 ezer fő)

A megemlékezés fő szimbolikus belpolitikai üzenetei

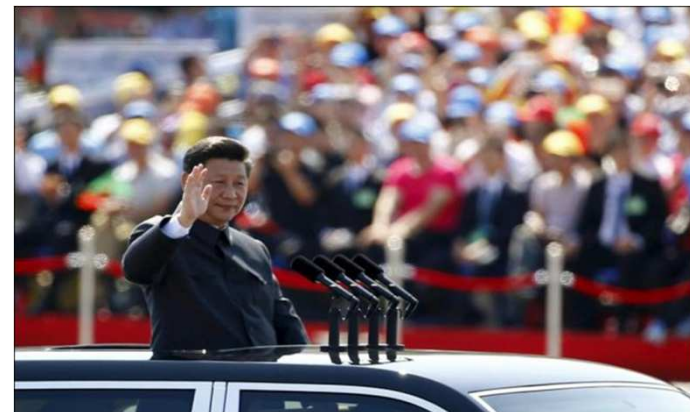

- **Általános politikai üzenet a kínai népnek – *Kína erős, a nemzeti nagyság helyreállt, a nemzet büszkesége megalapozott***

- A gazdasági, társadalmi, tudományos, technológiai és szellemi-kulturális felemelkedés demonstrálása
- Az ország politikai stabilitásának, szilárdságának és katonai erejének demonstrálása
- Az ország és a nemzet értékrendi-civilizációs erejének demonstrálása
- A nemzeti megaláztatás korszakának végleges lezárása – Kína joggal tart igényt a világ tiszteletére

- **Konkrét politikai üzenet a kínai népnek – *a KKP hatalma erős és eredményesen szolgálja az össznemzeti célokat***

- A KKP erős, döntésképes, nemzeti vezető erő
- A KKP eléri Kína történelmi felemelkedését
- A KKP és az ország élén erős, határozott, tehetséges, elődei által támogatott és nemzetközileg elismert vezető áll – ***Xi Jinping főtitkár, államfő és főparancsnok***

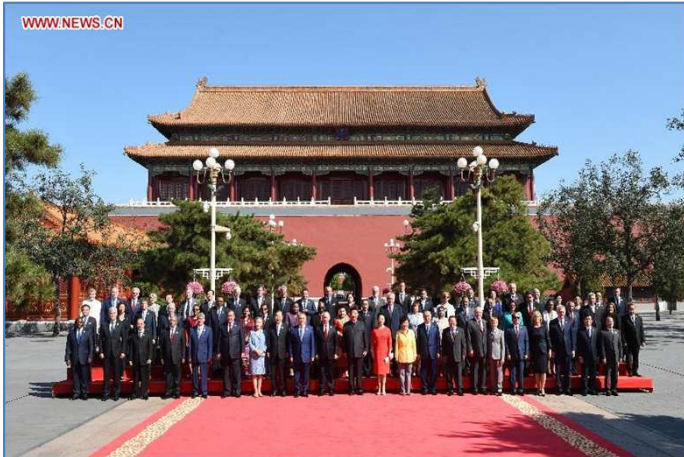
A megemlékezés nemzetközi és regionális stratégiai, geopolitikai üzenetei

- **Kína globális kitekintésű, kelet-ázsiai központú nagyhatalom – *a térség és a világ ügyeiben megkerülhetetlen tényező***
 - Határozott fellépés Kelet-Ázsiában, érdekkonfliktusok nyílt felvállalása a térségben
 - Igényformálás a térség meghatározó, vezető erejének szerepére
 - Egyértelmű üzenet Japánnak – a regionális elsőbbség igénye
 - Egyértelmű politikai üzenet az USA-nak – a regionális stratégiai bekerítésből való kitörés
 - A globális érdekek megfogalmazására való jog bejelentése
- **Kína békés, kooperatív regionális és globális külpolitikát hirdet, nem kíván hegemon szerepet, de nem tűri másodlagos, megalázott szerepbe szorítását sem – *ennek alapja az össznemzeti ereje, amelyet biztonsága védelmében, érdekei érvényesítésére felvonultat***
 - A 2014 novemberi külpolitikai munkaértekezlet – új stratégiai irányvonal megvalósítása
 - Határozott nemzetközi fellépés – a másodhegedűsi szerep elutasítása

Több mint szimbolikus analógia – két 70. évfordulós díszszemle

Peking, 2015. szeptember 3.

Moszkva, 2015. május 9.

- **2014-ben közös döntés a 70. évforduló megünnepléséről az orosz és a kínai elnök csúcstalálkozóján**
 - A II. Világháború utáni nagyhatalmi realitások közös védelmezése, részben közös érdekek
 - Oroszország – kitörés, pozíció-helyreállítás
 - ✓ a hidegháború vesztes pozíciója
 - ✓ a folytatódó stratégiai-geopolitikai bekerítés, visszaszorítás állandó nyomása alatt
 - Kína – önálló pozíció megszerzése, kitörés
 - ✓ mozgástér bővítése a szélesedő, differenciálódó nagyhatalmi érdekekhez
 - ✓ a további felemelkedés gátja az amerikai stratégiai-geopolitikai bekerítési törekvés
- **Két erős nagyhatalom közös üzenetei az USA globális dominanciájával szemben**
 - A párhuzamos és közös érdekek primátusa
 - Az eltérő és ütköző érdekek kezelése
 - Ésszerű szerepmegosztás a nemzetközi térben

A nemzetközi válasz a kínai stratégiai üzenetekre

- **49 ország érdemi jelenléttel segítette Kína nagyhatalmi bejelentkezését**
 - Főként Peking szoros partnerei, szomszédok, fejlődő országok
 - A két Korea jelenlétének szintje – a koreai kérdés kulcsa Pekingben van
 - Japán bojkott és bíráló – az események szimbolikájának pontos megértése
- **A nyugat nagyhatalmainak de facto bojkottja**
 - Az USA távolmaradása – nyilvánvaló üzenet, az egyenlőség gondolatának elvetése
 - Az európai hatalmak távolmaradása – értékrendi színezéssel árnyalt szolidaritás az USA-val és Japánnal, világos elutasító üzenet Kínának, különösen a moszkvai megemlékezésen való európai részvétel fényében
 - Peking az üzenetet vette – bizalmatlansága, nemzeti sértettsége fokozódik
- **70 díszlövés 56 lövegből + sok ezer békegalamb és színes léggömb – *Kína globális és regionális nagyhatalmi ambícióinak szimbolikus bejelentése***

Köszönöm a figyelmet!